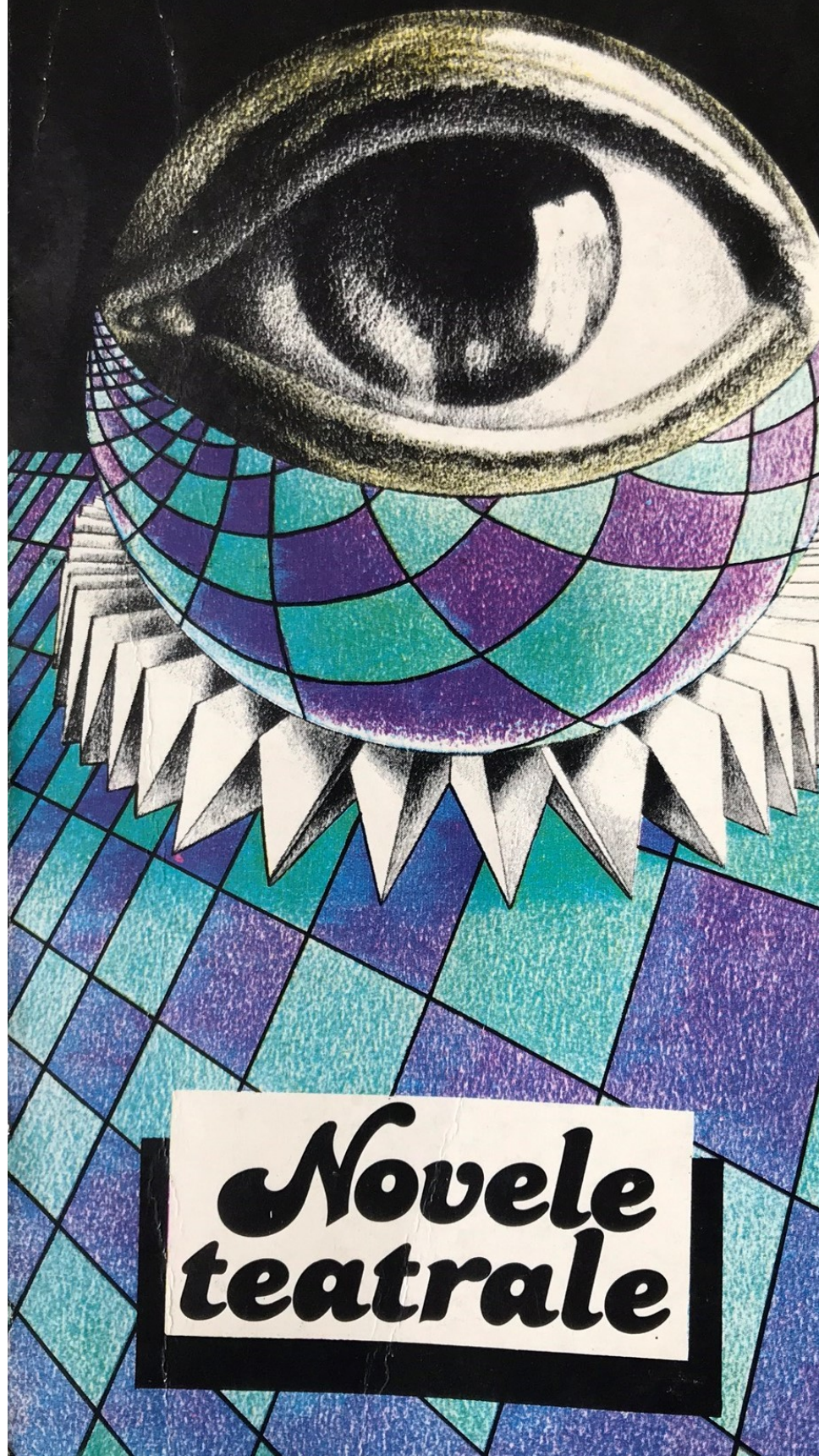

CĂTĂLINA BUZOIANU

CĂTĂLINA BUZOIANU

***Novele
teatrale***

EDITURA MERIDIANE
București, 1987

MEDITAȚIE ASUPRA TIMPILOR ISTORIEI

„Dimineață pierdută“ *

*„Abia să se fi limpezit cerul și la primul nor
soarele să dispară iar.“*

PROFESORUL MIRONESCU

Dimineață pierdută este o lecție de anatomie. Învățăm istorie într-o sală de disecție. Asistăm la agonia unei case, la disoluția unei familii, la dezagregarea unei lumi ale cărei idealuri decad în deriziune. Participăm la un proces istoric în care sîntem implicați, suferim, comentăm, afirmăm, negăm.

Incriminăm microbul, toxina care infestază credința, buna-credință, patriotismul curat, clarviziunea politică, viitorul însuși.

În spațiul unui spectacol pierdem nu o dimineață simbolică, ci timpul unei zile întregi, pentru a avea revelația că asistăm la o partidă cosmică : un secol din destinul unui popor în dialogul său dramatic cu Istoria.

* *Dimineață pierdută*, dramatizare după romanul omonim al Gabrielei Adameșteanu. Spectacol la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra“, București, stațiunea 1986/1987.

Cînd casa magică se deschide ca o *boîte à musique* în sunet de *carillons*, Vica pătrunde pe un tărîm al tuturor posibilităţilor : îşi va rezolva o problemă firească, va minca, va bea cafea şi coniac, dar mai ales — va „povesti“ cu Ivona.

Din acest moment unghiul prin prisma căroră receptăm evenimentele se schimbă total. Ivona, depozitara atîtor generaţii de intelectuali, fiica unui profesor universitar de elevată condiţie, devine mesagera unor idealuri deformate în timp de ambiţie, lăcomie şi impostură.

Familia este evocată din interior prin intermediul obiectelor-relicvă care deformează — la rîndul lor — o realitate incertă : amintirile Ivonei-copil.

Madam Ioaniu, energica văduvă de general (mai apoi bătrîna căzută în mintea copiilor din actul I), devine tumultoasă, fremătătoarea Sophie Mironescu cuprinsă în capricioasele ei ipostaze de soţie tinăra şi frivolă a unui bărbat matur şi bolnav, de mamă neinteresată şi de amantă părăsită.

Profesorul Mironescu inundă scena cu robusteţea, scepticismul şi luciditatea comentariului politic. Boala şi nefericirea personală supradimensionează accentele vizionare ale ilustrului savant.

Excentrica, feminista Margot, sora doamnei Mironescu-Ioaniu, apare ca o fetiţă de şcoală, exaltată în dragoste şi patriotism salo-nard, iar apoi ca patroană a unei case de mode cu dublă faţadă, pentru a masca activitatea de agent străin a soţului ei.

În ultima ipostază, emblemă a decrepitudinii fizice, Margot reprezintă agonia unei clase de neadaptăţi.

Un personaj fascinant prin amoralitate este Titi Ialomîţeanu, enzima clasică a disoluţiei. Cele trei ipostaze ale condiţiei labile în politica trecutului acestui loc sînt reprezentate de tri-pleta cameleonilor istorici : Titi Ialomîţeanu, Alexandru Geblescu şi Nichi Scarlat.

În visul Ivonei personajele se suprapun, se confundă într-un carusel funambulesc, într-un *grand guignol* profetizat de profesorul Mironescu. Deformate de imaginaţia exaltată a Ivonei, eroii devin fantastice păpuşi de bîlci, manechine sterpe ale deriziunii idealurilor.

Tensiunea statică de aşteptare — căci şi Ivona este presată de scurgerea timpului, aşteptîndu-şi soţul care nu va mai veni nicio dată — precipită hora fantomelor evocate într-o fantasmagorică premoniţie.

Finalul adună firele în acelaşi spaţiu al realităţii fantastice : spitalul în care Vica, după moartea soţului ei şi a Ivonei, aşteaptă să treacă iarna şi dialoghează cu nepotul Gelu.

Amintirile halucinante se estompează în viziunea unui destin implacabil. Personajele se dezagregă. În mintea bătrînei croitorese Istoria se coase şi se descoase, iar oamenii, casele, obiectele se pulverizează în neantul ambiţiilor deşarte.

Prezentul reprezentat de Gelu construieşte pe ruinele trecutului timpul viitor.